

naviga 4-

hope
euservis.cz

Závěrečná zpráva

Zpracování ex-ante evaluace OP VVV

Objednatel

Česká republika – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7
118 12 Praha 1

Zhotovitel – dodavatelské konsorcium

Naviga 4, s.r.o.
Pobřežní 249/46
186 00 Praha 8

HOPE-E.S., v.o.s.
Palackého tř. 10
612 00 Brno

Datum zpracování: 27. 1. 2014

OBSAH

A.	MANAŽERSKÉ SHRNU TÍ	3
B.	ÚVOD.....	9
C.	POSTUP ŘEŠENÍ EVALUAČNÍCH ÚKOLŮ.....	13
D.	POSOUZENÍ NÁVRHU OP VVV	14
1	Strategie pro příspěvek operačního programu ke strategii Unie zaměřené na inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti	16
1.1	<i>Strategie pro příspěvek operačního programu ke strategii Unie zaměřené na inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti .....</i>	<i>16</i>
1.2	<i>Zdůvodnění finančních alokací.....</i>	<i>19</i>
2	Popis prioritních os.....	20
3	Finanční plán.....	28
4	Příspěvek k integrovanému přístupu pro územní rozvoj.....	29
5	Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo sociální vyloučení se zvláštním zřetelem na marginalizované skupiny obyvatel a osoby se zdravotním postižením.....	30
6	Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí, které jsou postiženy vážnými nebo stálými přírodními nebo demografickými problémy	31
7	Úřady a orgány zodpovědné za řízení, kontrolu a audit a role relevantních partnerů	32
7.1	<i>Administrativní kapacita a partnerství .....</i>	<i>32</i>
7.2	<i>Systém řízení a kontroly .....</i>	<i>34</i>
8	Koordinace mezi fondy, mezi EZFRV, ERDF a dalšími unijními a národními podpůrnými nástroji a také EIB.....	35
9	Ex-ante kondicionality	36
10	Snižování administrativní zátěže pro příjemce.....	37
11	Horizontální principy	38
12	Odpovědi na ostatní evaluační otázky	39
12.1	<i>Monitoring programu .....</i>	<i>39</i>
12.2	<i>Evaluační plán .....</i>	<i>39</i>
12.3	<i>Publicita a propagace programu .....</i>	<i>40</i>
12.4	<i>Veřejná podpora .....</i>	<i>40</i>
12.5	<i>Soulad s legislativou EU a ČR .....</i>	<i>41</i>

A. MANAŽERSKÉ SHRNUÍ

Závěrečná zpráva je výstupem zakázky „Zpracování ex-ante evaluace OP VVV“, jejímž objednatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Ex-ante evaluace programového dokumentu je zpracovávána dodavatelským konsorciem společností Naviga4, s.r.o. a HOPE-E.S., v.o.s. Závěrečná zpráva hodnocení posuzuje text návrhu Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014-2020 (dále jen OP VVV) ve verzi k 30. 11. 2013. Rámec pro posouzení tvoří evaluační úkoly definované objednatelem v Zadávací dokumentaci a evaluační otázky a metodologie řešení vymezená ve Vstupní zprávě projektu.

Dle názoru týmu hodnotitele představuje posuzovaný návrh Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání celkově kvalitní a propracovaný strategický dokument vytvářející základ pro realizaci intervencí ve všech oblastech, na které se zaměřuje. Hodnotitel oceňuje úsilí týmu zpracovatele věnované přípravě dokumentu, stejně jako vstřícnost, flexibilitu a otevřenost spolupráce vůči týmu zpracovatele ex-ante hodnocení.

Shrnutí procesu ex-ante evaluace

Prvním výstupem zakázky byla Vstupní zpráva, která byla zpracována ke dni 11. 6. 2013. V návaznosti na operacionalizaci otázek ve Vstupní zprávě byly zahájeny přípravné a expertní práce na Průběžné zprávě.

Druhým výstupem zakázky byla Průběžná zpráva, zpracovaná ke dni 1. 7. 2013, na základě verze návrhu OP VVV k 6. 6. 2013.

Třetím výstupem zakázky je Závěrečná zpráva, která je zpracována ke dni 27. 1. 2014 a hodnotí verzi návrhu OP VVV k 30. 11. 2013. V této verzi návrhu OP VVV byla zohledněna zásadní doporučení zpracovatele ex-ante evaluace, která formuloval k následujícím oblastem:

- souladu potřeb a cílů priorit a soudržnosti cílů a nástrojů;
- intervenční logiky jednotlivých prioritních os.

Ostatní doporučení doplňujícího charakteru byla zadavatelem zvážena, vypořádána a případně zohledněna v další verzi návrhu OP VVV.

Soulad návrhu programu se strategií Evropa 2020 a ET 2020

Všechny vymezené cíle v rámci posuzované verze OP VVV vykazují **silnou, či alespoň zřetelnou, provazbu** s obsahem obou strategií ať již na úrovni priorit EU 2020, stanovených kvantifikovaných cílů, či stěžejních vlajkových iniciativ, resp. strategických cílů strategie ET 2020. Intenzita propojení v některých případech **prolíná více prioritních oblastí / stěžejních iniciativ** strategie Evropa 2020, resp. **více cílů strategie ET 2020**. Vzhledem ke konstrukci (koncentraci) unijních i národních cílů EU není propojení cílů OP VVV s kvantifikovanými cíli posuzovaných strategií ve všech případech zcela bezprostřední, nastavení programu však lze i z tohoto pohledu považovat za bezproblémové.

Nejsilnější vazba se strategií Evropa 2020 existuje vůči prioritě 1. Inteligentní růst, jež se projevuje dále i největší četností. Z pohledu síly a intenzity je významná i vazba na prioritu 2. Udržitelný růst. V menšině, přesto reprezentativně se projevuje i průnik vůči prioritě 3. Růst podporující začlenění.

V případě strategie ET 2020 existuje silná vazba na všechny 4 strategické cíle, nejčastěji na 2. cíl týkající se zlepšení kvality a efektivity (odborného) vzdělávání a dále také na 3. cíl zaměřený na podporu spravedlivosti a sociální soudržnosti ve vzdělávání.

Priority a specifické cíle OP VVV reagují na potřeby a priority vymezené ve strategii Evropa 2020 a strategii ET 2020. Lze předpokládat, že implementace OP VVV přispěje k naplňování priorit a cílů obou strategií. Míra souladu mezi definicí a vymezením specifických cílů a prioritami, cíli a iniciativami strategie Evropa 2020 a dále cíli strategie ET 2020 je velmi vysoká.

Soulad návrhu programu se Společným strategickým rámcem, Dohodou o partnerství, integrovanými hlavními směry a doporučeními pro jednotlivé země

OP VVV vykazuje **vysokou míru obsahového souladu** jak s připravovaným obsahem Dohody o partnerství, Společným strategickým rámcem, tak i IHS a představuje v zásadě konkretizaci obecněji zaměřených směrů v oblasti výzkumu, vývoje a vzdělávání.

Problémy vymezené v OP VVV odpovídají vymezení problémů a potřebám identifikovaným v příslušných problémových oblastech Dohody o partnerství. Cíle a výsledky OP VVV mají prokazatelnou vazbu k očekávaným výsledkům uvedeným pro tematické cíle 1, 9 a 10 v rámci Dohody o partnerství. Po věcné stránce lze konstatovat soulad OP VVV se strategií Dohody. Návrh OP VVV v posuzované verzi však formálně neodkazuje k Dohodě o partnerství a nespecifikuje vztah vymezené strategie k nadřazené národní strategii Dohody. Do textu OP VVV by měl být doplněn odkaz k příslušným prioritám financování Dohody o partnerství, které budou naplňovány skrze cíle OP VVV.

Soulad návrhu programu s resortními a sektorovými strategiemi a koncepcemi

Z hlediska identifikace zásadních strategických dokumentů na evropské i národní úrovni lze konstatovat, že v OP VVV byly popsány všechny relevantní existující a případně připravované koncepční a strategické dokumenty a **výběr investičních priorit lze opřít o ustanovení dostupných platných strategií a koncepcí.**

Posouzení adekvátnosti finančních alokací navrhované strategie programu

Z provedeného hodnocení lze předpokládat, že **s alokovanými prostředky je možné dosáhnout plánovaných výstupů/výsledků pro jednotlivé prioritní osy a zprostředkovaně tedy cílů OP VVV.** Hodnocení poukázalo na některé oblasti, ve kterých lze považovat stanovené cíle OP VVV spíše za nízké – zejména v případě PO 3.

Předpoklad zajištění kritického množství zdrojů pro dosažení strategické změny v jednotlivých oblastech zaměření OP VVV je naplněn a riziko sledování nadměrného množství heterogenních cílů v rámci navržené strategie je hodnoceno jako nízké. Proto lze na základě dostupných informací konstatovat **dostatečnou koncentraci** finanční alokace programu.

Posouzení vymezení problémů a rozvojových potřeb

Úvodní **analytická část programu je zpracována kvalitně**, vytváří **dostatečnou analytickou základnu pro vymezení strategie programu.** V rámci popisu hlavních oblastí zaměření OP VVV, případně v analytických přílohách programu, jsou identifikovány a dostatečně určitě popsány všechny hlavní existující problémy a výzvy, jejich příčiny a z nich vycházející rozvojové potřeby.

Identifikované potřeby jsou promítnuty do strategie programu prostřednictvím nastavení prioritních os a specifických cílů, **zvolené prioritní osy a specifické cíle navazují na identifikované problémy/potřeby.**

Posouzení vnitřní soudržnosti cílů strategie OP VVV

Vnitřní koherence strategie je zajištěna, **specifické cíle navazují na klíčové problémy a potřeby**, jsou **dostatečně konkrétně vymezeny** (je odpovídajícím způsobem popsán očekávaný stav), specifické cíle je obecně možno považovat za **dosažitelné s významným přispěním předpokládaných intervencí.**

Návrh OP VVV ne zcela dostatečně identifikuje potřeby zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo sociální vyloučení. Vzhledem k rozpracovanosti/neúplnosti aktuálního popisu nelze tudíž plnohodnotně vyhodnotit adekvátnost opatření pro řešení specifických regionálních a místních potřeb. Popis by měl být do textu kapitoly 5 programu doplněn.

Strategie operačního programu je vnitřně principiálně soudržná, jednotlivé **cíle se vzájemně nepřekrývají, jsou vzájemně komplementární a synergické, případně neutrální.** Struktura OP, prioritních os, investičních priorit a na ně navázaných specifických cílů je jasně a hierarchicky uspořádána.

Cíle a aktivity investičního a neinvestičního charakteru jsou v programu podchyceny v podobě komplementarity vymezení aktivit a specifických cílů, jejich zajištění a koordinaci lze spíše intuitivně předpokládat (principy pro výběr operací jsou popsány obecně z hlediska procesního, nikoliv obsahového). Principy pro výběr operací by měly být rozpracovány tak, aby bylo jasné, že přispějí k dosažení konkrétních cílů a výsledků.

Další relevantní politiky a nástroje významné pro oblasti řešení OP VVV jsou v zásadě **identifikovány a vymezení vůči nim nastaveno funkčně**, vztah navrhovaného programu vůči nim lze obecně charakterizovat jako neutrální či komplementární. Dílčí nejednoznačnosti či nedostatečnosti vymezení lze identifikovat v oblasti VaV a identifikace vymezení návazností programu na některé podpory na národní i evropské úrovni. Text programu by měl proto být doplněn o popis základních principů a návazností na S3 strategii a na oblast přenosu výstupů VaV a komercializaci podporované z OP PIK. Dále by měla být doplněna vazba na další zdroje národního financování v oblasti VaV. Vůči všem hlavním oblastem řešeným programem lze konstatovat, že koordinace intervencí s dalšími programy ESIF v ČR v rámci tzv. hraničních oblastí je zásadní pro dosažení žádoucí změny.

Posouzení intervenční logiky investičních priorit

Intervenční logika nastavená na úrovni investičních priorit v OP VVV byla posuzována z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a posouzení potenciálních dopadů vnějších vlivů. Lze konstatovat, že **intervenční logika je v programu funkční.** Výběr aktivit odpovídá v zásadě identifikovaným potřebám relevantních oblastí podporovaných v rámci OP VVV. Hodnotitel formuloval dílčí výhrady a následná doporučení v oblasti **potřebnosti přesnější specifikace některých aktivit** (zejména PO 1 – SC 2), **posílení některých provazeb** (PO 1 – zejména SC 2, PO 2 – IP 1) a **terminologického sjednocení** (PO 1, PO 2 – IP 1), které soudržnost posílí. Hodnotitel také navrhl několik **alternativních aktivit** mající spíše charakter systémového nástroje, nikoliv programové intervence (PO 1 – např. zúžení podporovaných výzkumných oborů v rámci ČR a řízená koncentrace do pracovišť, která by měla kritickou masu a stala by se tak relevantním hráčem v evropském a popřípadě globálním kontextu)

či **chybějících aktivit** (PO 1, PO 2 – IP 1, PO 4), které by mohly také vést k naplnění nastavených specifických cílů. Přičemž u PO 1 se může jednat i o aktivity, které mohou být realizovány i v rámci jiných OP (např. OP PIK).

Posouzení volby cílových skupin

Cílové skupiny příjemců identifikované pro prioritní osy 1, 2, 3 jsou ve většině případů **zvoleny vhodně pro realizaci vymezených aktivit**. Bylo identifikováno několik dílčích doporučení. Klíčové je provést **sjednocení způsobu vymezení cílových skupin v PO 1 s PO 2**. U PO 1 byly ještě doporučeny další úpravy ke zvážení (např. aktualizace ve vazbě na novou legislativu, či zvážení přidání subjektů neziskového charakteru, kteří jsou například zřízeny orgány veřejné správy, a to pro aktivity v rámci PO 1, SC 2). U PO 2 hodnotitel identifikoval jako potenciální příjemce ještě podnikatelské subjekty (MSP případně velké podniky), které jsou klíčovými partnery např. pro profesně orientované studijní programy/obory, pro podporu podnikavosti studentů i pro podporu kurzů CŽV. V rámci PO 3, IP 1, 2 bylo zjištěno, že vymezení některých příjemců je natolik obecné, že může zahrnovat i organizace pro danou investiční prioritu nerelevantní (např. některé OSS, NNO). Dále byly u PO 3 (IP 1) identifikovány jako nerelevantní skupiny zaměstnavatelů a zástupců zaměstnavatelů. Hodnotitel zdůraznil potřebu neomezovat v rámci implementace OP cílovou skupinu výhradně na občany České republiky.

Posouzení navrhovaných forem podpory

Formy podpory definované u PO 1, 2, 3 jsou vhodnými formami podpory pro dané aktivity. U PO 3 hodnotitel pozitivně reflektuje plánované zjednodušené typizované projekty, založené na zjednodušeném vykazování výdajů.

Posouzení indikátorové soustavy a milníků pro výkonnostní rámec

Indikátorovou soustavu navrženou v OP VVV lze hodnotit jako uspokojivou. **Soubor ukazatelů většinově** (tj. ne zcela ve všech osách) **pokrývá a vystihuje očekávané výstupy a výsledky podporovaných aktivit**. Hodnotitelem byly definovány dílčí výhrady u všech prioritních os a hodnocených aspektů. Hodnotitel navrhl soubor **doporučení v oblasti srozumitelnosti, relevance i samotného výběru ukazatelů**. Doporučeny byly nové ukazatele (nahrazují stávající), včetně doplnění společného indikátoru výstupu EFRR (PO 2). Hodnotitel řadu doporučení formuloval ve vazbě na dosavadní zkušenosti s vykazováním a sledováním ukazatelů v rámci OP VK a OP VaVpl tak, aby byla zachována kontinuita, ale neopakovaly se negativní jevy.

OP VVV má definován poměrně **rozsáhlý soubor ukazatelů výsledků**, zejména v rámci PO 1, čímž **formálně nevyhovuje požadavkům Template OP na omezený počet ukazatelů**. S ohledem na poměrně velkou heterogenost podporovaných aktivit v rámci PO 1 lze očekávat i poměrně vysokou heterogenost podporovaných projektů. Definování vhodných monitorovacích indikátorů výsledku, které budou odpovídajícím způsobem pokrývat všechny typy projektů je tedy velmi obtížné. V zásadě je tak hodnotitel nucen konstatovat, že **vyšší počet MI výsledku u PO 1 se jeví jako nezbytný**.

Pokud jde o **stanovené cílové hodnoty ukazatelů**, navrhované hodnoty některých ukazatelů zpracovatel doporučuje ještě jednou posoudit a případně **přehodnotit**. Týká se zejména některých cílových hodnot ukazatelů výstupů i výsledků u PO 1 a 2 (dílem též PO3).

U prioritní osy 1 lze vyjádřit souhlas s výběrem **ukazatelů pro stanovení milníků výkonnostního rámce**, zároveň je navržena i alternativa pro milník pro SC 2. V případě ponechání stávajícího ukazatele „Počet podniků spolupracujících s výzkumnými organizacemi“, bylo doporučeno provést přehodnocení jeho cílové hodnoty v návaznosti na finální alokaci a zvážit navýšení. Výběr monitorovacích indikátorů pro milníky se jeví jako vhodný u PO 2 a 3. Navrhované cílové hodnoty milníků lze považovat za realistické u PO 2 a 3.

Posouzení vhodnosti využití integrovaných přístupů

Posuzovaná verze OP VVV pouze nastiňuje postavení ŘO a jeho plánované intervence a nespecifikuje, jakým způsobem bude řešit plánované integrované přístupy k územnímu rozvoji. Vzhledem k rozpracovanosti/neúplnosti aktuálního popisu nelze tudíž plně vyhodnotit očekávaný příspěvek k územnímu rozvoji a k plnění stanovených cílů programu. Bylo doporučeno v dalších redakcích OP specifikovat (v návaznosti na perspektivně finalizovaný Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů, který je zpracováván na národní úrovni Ministerstvem pro místní rozvoj), pro které SC a aktivity PO 1 budou integrované územní investice (ITI) využity.

Posouzení administrativní kapacity a principu partnerství

Lze konstatovat, že v rámci přípravy OP VVV jsou řádně plánovány lidské zdroje k zajištění administrativní kapacity pro realizaci hlavních procesů implementace operačního programu. V rámci přípravy operačního programu je řádně plánována organizační struktura a jednotlivým subjektům organizační struktury jsou plánovány odpovídající pravomoci a zodpovědnosti.

Kroky učiněné k identifikaci zainteresovaných stran, rozsah a výběr partnerů a jejich zapojení do přípravy programu lze považovat za dostatečné a principiálně odpovídající požadavkům definovaným v *European code of conduct on partnership in the framework of the European Structural and Investment Funds*. V rámci předložených podkladů nelze plnohodnotně usuzovat na adekvátnost zajištění zapojení partnerů dostatečně i v dalších fázích realizace programu (implementace, monitoringu a evaluace). Pro jejich zapojení jsou však nastaveny vhodné podmínky a nástroje.

V hodnoceném návrhu operačního programu nejsou popsány hlavní přínosy zapojených partnerů při přípravě operačního programu a hlavní výsledky konzultací s partnery. Do textu je třeba doplnit informaci o hlavních přínosech vytvořených partnerství, respektive hlavní výstupy z komunikace s partnery v přípravné fázi programu.

Posouzení plnění ex-ante kondicionalit

V návrhu OP VVV jsou řešeny všechny předběžné podmínky relevantní vzhledem k navržené strategii programu a zvoleným tematickým cílům a investičním prioritám. Z hlediska relevance podmínek ve výběru investičních priorit a zvoleným specifickým cílům není zjevná vazba zahrnuté podmínky 2.1 - *Digitální růst: Strategický rámec politiky pro digitální růst, jež má stimulovat poptávku po cenově dostupných, kvalitních a interoperabilních soukromých a veřejných službách v oblasti IKT a zvýšit míru jejich využívání občany, včetně zranitelných skupin, podniky a orgány veřejné správy včetně přeshraničních iniciativ*“.

V rámci sebehodnocení provedeného řídicím orgánem nebyla žádná z relevantních tematických předběžných podmínek deklarována jako splněna, tj. pro žádnou kondicionalitu nejsou splněná **všechna dílčí specifická kritéria** s ní spojená. Ve fázi tvorby Závěrečné zprávy byla všechna kritéria

v pokročilé fázi rozpracovanosti. **Proces naplňování relevantních předběžných podmínek** lze považovat za řádně nastavený, zabezpečený, jeho plnění za vyhodnocované na úrovni celého systému operačních programů v rámci Dohody o partnerství. Opatření uvedená v textu programu jsou obecně v souladu s požadavky uvedenými v pokynech Evropské komise pro zpracování programu. Bylo doporučeno zvážit revizi zařazení předběžné podmínky 2.1 jako relevantní pro OP VVV 2014-2020, případně dopracovat popis deklarující jasnou vazbu na tuto podmínku, a aktualizovat informaci k plnění milníků plnění předběžných podmínek.

Posouzení popisu opatření pro snižování administrativní zátěže pro příjemce

Kapitola správně identifikuje aktivity plánované k realizaci pro snižování administrativní zátěže v novém programovém období (doporučit lze jejich větší rozpracování, bližší popis postupu). Zcela ale chybí harmonogram těchto aktivit, který je dle Template OP vyžadován. Do textu programu by proto měl být doplněn alespoň indikativní harmonogram realizace plánovaných aktivit pro snižování administrativní zátěže.

Posouzení přiměřenost plánovaných opatření na podporu horizontálních principů

Návrh OP VVV **dostatečně zohledňuje principy udržitelného rozvoje, principy rovných příležitostí pro ženy a muže a principy předcházení diskriminace**. Program podporuje hospodářský a společenský pokrok a zároveň dbá na plnohodnotné zachování životního prostředí. Plánované intervence jsou v souladu s požadovanou podporou udržitelného rozvoje. Uplatňování horizontálních principů bude naplňováno specifickými aktivitami realizovanými v rámci jednotlivých cílů.

Posouzení nastavení systému pro monitorování a hodnocení programu

Co se týče povinnosti **zahrnutí informací k postupu monitorování** v programu, lze konstatovat, že OP VVV **splňuje požadavky kladené Template OP**.

Na základě ověření promítnutí požadavků kladených nařízeními a metodikami pro **evaluační plány** lze konstatovat, že IEP OP VVV **pokrývá hlavní požadované okruhy, některé z nich však pouze rámcově**, proto byla definována doporučení pro jejich rozpracování do EP OP VVV.

Vyhodnocení dopadu pravidel veřejné podpory na plánované intervence

Poskytování podpory v rámci OP VVV principiálně naplňuje nejméně tři znaky veřejné podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a to první, třetí a čtvrtý znak. Otázka posouzení naplnění druhého znaku je tedy pro identifikaci možných rizik nedovolené veřejné podpory klíčová. Hodnotitel shrnul možné způsoby poskytování podpory jednotlivým typům subjektů.

B. ÚVOD

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále také jen „MŠMT“, „zadavatel“ nebo „objednatel“) a konsorcium společností NAVIGA 4, s.r.o. a HOPE – E. S., v.o.s. (dále také jen „zhotovitel“, „zpracovatel“ nebo „hodnotitel“) podepsala dne 14. 5. 2013 smlouvu na realizaci projektu „Zpracování ex-ante evaluace OP VVV“.

Předmětem této veřejné zakázky je provedení ex-ante evaluace programového dokumentu připravovaného v gesci MŠMT pro programové období 2014-2020 (Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, dále jen „OP VVV“), dle požadavků návrhu Obecného nařízení pro fondy Společného strategického rámce, resp. podpůrné dokumentace.

Účelem evaluace je zajistit kvalitní nastavení operačního programu tak, aby se tento program stal účinným nástrojem přispívajícím k cílům strategie Unie pro inteligentní a udržitelný růst (strategie Evropa 2020) a ET 2020. Ex-ante evaluace má charakter formativní evaluace a její výsledky se bezprostředně promítnou do konečné podoby operačního programu.

Předmětem hodnocení je návrh OP VVV, který pokrývá následující tematické cíle a jejich investiční priority:

- Tematický cíl 1: Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací;
- Tematický cíl 9: Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě a diskriminace;
- Tematický cíl 10: Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení.

Následuje přehled evaluačních úkolů/otázek.

Evaluační úkoly	Evaluační otázky
a) zhodnotit úvodní popis přípravy operačního programu	EQ a1: Odpovídá struktura a obsah úvodního popisu programu požadavkům návrhu Nařízení, Template EK a metodickému pokynu NOK?
b) posoudit úvodní analytickou část a z ní vycházející identifikované potřeby a jejich zdůvodnění z hlediska rozsahu, vyváženosti a detailnosti s ohledem na cíle priorit, pro které je zpracována, se zohledněním územní dimenze (regionální, urbání...)	EQ b1: Identifikuje program všechny hlavní problémy a potřeby v předmětné oblasti z hlediska jejich významu a závažnosti?
	EQ b2: Jsou problémům správně přiřazeny skutečné příčiny (root cause) jejichž odstraněním lze přispět ke kvalitativnímu zlepšení v dané oblasti?
	EQ b3: Reaguje program na identifikované příčiny adekvátním zaměřením intervencí v podobě zvolených investičních priorit a specifických cílů?
	EQ b4: Pokud některé z identifikovaných problémů a potřeb nejsou řešeny, poskytuje strategie přijatelné vysvětlení?
	EQ b5: Jsou specifické cíle dostatečně konkrétní a jasně formulované, aby byla prokazatelná jejich vazba na identifikované potřeby, lze plnění cíle považovat za realistické vzhledem k dosavadním zkušenostem?
	EQ b6: Zahnuje strategie programu adekvátní opatření pro řešení specifických regionálních a místních potřeb?

Evaluační úkoly	Evaluační otázky
c) posoudit přínos navrhovaného programu k plnění priorit Strategie Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (Evropa 2020) s ohledem na zvolené tematické cíle a priority při zohlednění vnitrostátních a regionálních potřeb	EQ c1: Jakým způsobem přispívá strategie programu k naplňování cílů Evropa 2020 a Národních cílů pro ČR v rámci strategie Evropa 2020 a ET 2020?
d) posoudit soulad (propojenost) specifických cílů programu s identifikovanými výzvami a potřebami definovanými v rámci Strategie Evropa 2020	EQ d1: Jsou specifické cíle programu v souladu s potřebami a prioritami definovanými v rámci Strategie Evropa 2020 a ET 2020?
e) posoudit výběr navržených opatření, směřujících k naplnění stanovených cílů jednotlivých priorit; při posuzování zhodnotí nastavenou intervenční logiku každé navrhované prioritní osy/investiční priority, a dále posoudí možnost alternativní volby včetně jejího dopadu/předpokládaných efektů	EQ e1: Je intervenční logika investiční priority správně zformulována?
f) pro každou navrhovanou prioritní osu, resp. investiční prioritu posoudit správnost zaměření na cílovou skupinu příjemců, volbu typů aktivit	EQ f1: Jsou pro investiční prioritu, vzhledem k definovaným aktivitám, vhodně zvoleny cílové skupiny příjemců?
g) posoudit vnitřní soudržnost a provázanost cílů a nástrojů navrhovaného programu a jejich návaznost na ostatní nástroje řešící svěřenou oblast	EQ g1: Jsou vymezené specifické cíle v rámci prioritní osy a mezi prioritními osami vzájemně komplementární, synergické? Lze naopak vyloučit rizika rozpornosti a konkurence mezi cíli?
	EQ g2: Obsahuje program opatření pro zajištění koordinace a synergií mezi cíli a aktivitami investičního a neinvestičního charakteru?
	EQ g3: Identifikuje program všechny podstatné politiky a nástroje relevantní pro předmětnou oblast a vymezuje vztah programu vůči těmto nástrojům?
h) posoudit soulad mezi přidělovanými rozpočtovými prostředky a cíli programu; přiměřenost finančních zdrojů pro každou navrhovanou prioritní osu, resp. investiční prioritu	EQ h1: Odpovídají finanční alokace stanoveným cílům programu a jsou finanční zdroje přiměřené pro jednotlivé prioritní osy a investiční priority?
	EQ h2: Jsou finanční alokace koncentrovány na klíčové cíle programu?
	EQ h3: Existují rizikové oblasti pro čerpání finanční alokace?
i) posoudit soulad vybraných tematických cílů, priorit a odpovídajících cílů programu se Společným strategickým rámcem, Dohodou o partnerství a s přihlédnutím k příslušným integrovaným hlavním směrům a doporučením pro jednotlivé země přijatým podle čl. 121 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, jakož i k příslušným doporučením Rady přijatým podle čl. 148 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie a případně na vnitrostátní úrovni s přihlédnutím k příslušnému Národnímu programu reforem	EQ i1: Jsou problémy a potřeby řešené programem stejně jako specifické cíle programu v souladu s ustanoveními Národního programu reforem a Doporučeními Rady?
	EQ i2: Jsou problémy a potřeby řešené programem stejně jako specifické cíle programu v souladu s problémovými oblastmi a potřebami definovanými v Dohodě o partnerství?
j) vyhodnotit relevanci a srozumitelnost navržených indikátorů programu (indikátorové soustavy); navrhnout případné úpravy z hlediska definice, frekvence sběru, dokladování, kontroly apod.	EQ j1: Jsou navržené indikátory výstupu a výsledku relevantní s ohledem k intervenční logice programu?
	EQ j2: Jsou navržené indikátory srozumitelné a splňují základní kvalitativní požadavky na jejich vymezení?
	EQ j3: Budou hodnoty indikátorů dostupné v potřebné frekvenci a lhůtách pro účelné a efektivní hodnocení?

Evaluační úkoly	Evaluační otázky
k) vyhodnotit, do jaké míry očekávané výstupy přispějí k dosažení plánovaných výsledků a ke splnění definovaných cílů programu	EQ k1: Do jaké míry mohou být naplněny stanovené specifické cíle?
l) posoudit, zda jsou vyčíslené cílové hodnoty indikátorů reálné s ohledem na plánovanou výši podpory z fondů Společného strategického rámce	EQ l1: Jsou vyčíslené cílové hodnoty indikátorů výstupu a indikátorů výsledku realistické s ohledem na plánovanou výši podpory a zaměření intervencí?
m) zhodnotit odůvodnění navrhované formy podpory	EQ m1: Jsou pro investiční prioritu vhodně vybrány formy podpory (tzn. individuální projekty, velké projekty, globální granty a grantové projekty, půjčky, finanční nástroje apod.)?
n) posoudit vhodnost zvolených milníků a jejich hodnot pro výkonnostní rámec	EQ n1: Jsou pro každou prioritní osu stanoveny vhodné monitorovací indikátory jako milníky pro výkonnostní rámec? EQ n2: Jsou navržené cílové hodnoty milníků realistické?
o) zhodnotit přiměřenost plánovaných opatření na podporu rovných příležitostí pro ženy a muže a opatření k předcházení diskriminace	EQ o1: Jsou plánované intervence v souladu s požadovanou podporou rovných příležitostí pro ženy a muže a podporou předcházení diskriminace?
p) zhodnotit přiměřenost plánovaných opatření na podporu udržitelného rozvoje	EQ p1: Jsou plánované intervence v souladu s požadovanou podporou udržitelného rozvoje?
q) posoudit stav a harmonogram plnění ex-ante kondicionalit	EQ q1: Jsou v programu identifikovány všechny relevantní ex-ante kondicionality? EQ q2: Jsou plněna kritéria ex-ante kondicionalit? EQ q3: Je realistické splnění aktuálně neplněných kritérií v harmonogramu prezentovaném v návrhu OP?
r) posoudit provázanost navrhovaných opatření s obsahem a cíli (směry) dostupných resortních, sektorových (popř. regionálních) strategií a koncepcí platných pro období 2014-2020	EQ r1: Je v programu identifikována návaznost na základní strategické dokumenty a koncepce relevantní pro předmětnou oblast?
s) posoudit vhodnost využití integrovaných přístupů	EQ s1: Jsou v programu vhodně popsány relevantní integrované přístupy k územnímu rozvoji?
t) posoudit vhodnost nastavení a přiměřenost plánované administrativní kapacity pro řízení programu; vhodnost aplikace prvku partnerství a režimu víceúrovňové správy; zhodnotí vymezení pravomocí a zodpovědnosti jednotlivých orgánů implementační struktury	EQ t1: Jsou navrženy přiměřené lidské zdroje a administrativní kapacity pro řízení programu, zejména s ohledem na úzká místa implementace současných OP VaVpI a OP VK? EQ t2: Jsou v rámci administrativní kapacity řádně popsány a naplánovány organizační struktury nezbytné k administraci OP? EQ t3: Jsou vhodně vymezeny pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých orgánů implementační struktury s přihlédnutím k aplikaci prvku víceúrovňové správy? EQ t4: Jsou dostatečným způsobem zapojeny klíčové instituce (partneři) do přípravy a provádění programu?
u) zhodnotit funkčnost navrhovaného systému předkládání, výběru a schvalování žádostí o dotaci, stejně tak popis systému řízení a kontroly	EQ u1: Je systém navrhovaného předkládání, výběru a schvalování žádostí o dotaci funkční? EQ u2: Naplňuje popis systému řízení a kontroly obecné principy dle Nařízení?

Evaluační úkoly	Evaluační otázky
<p>v) posoudit vhodnost postupů a nastavení systému pro monitorování průběhu programu a shromažďování údajů nezbytných k provádění hodnocení; dodavatel by se měl zaměřit zejména na systém sběru dat, jejich uchování, zpracování a možné využití pro tvorbu souhrnných zpráv adresovaných orgánům na národní i evropské úrovni</p>	<p>EQ v1: Jsou navrženy adekvátní postupy pro monitorování programu a shromažďování dat nezbytných k řízení programu a provádění evaluací k posouzení účinnosti, účelnosti a dopadu programu?</p>
<p>w) posoudit vhodnost postupů pro evaluační činnost; vyhodnotit navržený indikativní plán evaluačních aktivit, zejména z hlediska relevance navrhovaných činností, dostupnosti dat aj.</p>	<p>EQ w1: Jsou vhodně nastaveny postupy pro evaluační činnost? Je navržený indikativní evaluační plán dostatečný, zejména z pohledu relevance navrhovaných činností, dostupnosti dat, časového rámce?</p>
<p>x) posoudit a navrhnout případné změny nebo doplnění aktivit týkajících se zajištění publicity a propagace programu</p>	<p>EQ x1: Jsou navrhovaná opatření pro zajištění publicity a propagace programu v souladu s minimálními požadavky Obecného nařízení pro fondy SSR uvedenými v příloze č. 5?</p> <p>EQ x2: Povedou navrhovaná opatření účinně k naplňování stanovených cílů publicity a propagace OP?</p>
<p>y) vyhodnotit dopad pravidel veřejné podpory na plánované intervence</p>	<p>EQ y1: Jsou plánované intervence v souladu s pravidly veřejné podpory?</p>
<p>z) posoudit soulad s legislativou EU a ČR (pokud ještě nebyla přijata legislativa EK k programovému období 2014-2020, tak s jejími aktuálními návrhy)</p>	<p>EQ z1: Je návrh programu v souladu s požadavky platné legislativy ČR a EU?</p>

C. POSTUP ŘEŠENÍ EVALUAČNÍCH ÚKOLŮ

Pro řešení evaluačních úkolů zpracovatel využil zejména následující podklady zadavatele vztahující se k přípravě OP VVV:

Dokument	Verze
Návrh OP VVV	30. 11. 2013
Návaznost OP VVV na programové období 2007-2013 – situační analýza	prosinec 2013 / leden 2014
Implementační zajištění OP VVV	30. 11. 2013
Indikativní evaluační plán OP VVV	3. 12. 2013
Informovanost a publicita OP VVV	3. 12. 2013
Prescreening projektových záměrů a mapování absorpční kapacity v oblasti výzkumu, vývoje a vysokého školství OP VVV	31. 5. 2013
Podklady k věcnému a finančnímu pokroku OP VK	listopad 2013
Podklady k věcnému a finančnímu pokroku OP VaVpl	leden 2014
Navrhovaná soustava indikátorů výsledku a výstupu PO 1	4. 12. 2013
Navrhovaná soustava indikátorů výsledku a výstupu PO 2	30. 11. 2013
Navrhovaná soustava indikátorů výsledku a výstupu PO 3	30. 11. 2013
Navrhovaná soustava indikátorů výsledku a výstupu PO 4	25. 11. 2013

Postup řešení jednotlivých evaluačních úkolů je popsán v kapitole C. Technické přílohy Závěrečné zprávy.

D. POSOUZENÍ NÁVRHU OP VVV

Za účelem vyšší srozumitelnosti a využitelnosti pro finalizaci programového dokumentu OP VVV odpovídá struktura této kapitoly struktuře hodnoceného návrhu OP VVV (k 30. 11. 2013).

Hodnocení evaluačních úkolů, které se přímo týkají textu návrhu OP VVV, jsou zařazeny pod odpovídající kapitolu Závěrečné zprávy (tj. kap. 1–11), hodnocení ostatní evaluačních úkolů je obsaženo v kap. 12 Závěrečné zprávy.

Následuje přehled rozdělení evaluačních úkolů do kapitol Závěrečné zprávy:

Kapitola návrhu OP VVV / Závěrečné zprávy	Evaluační úkoly podle Zadávací dokumentace (předmět hodnocení)
1 Strategie pro příspěvek operačního programu ke strategii unie zaměřené na inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti	<ul style="list-style-type: none"> • r (resortní a sektorové strategie) • d (soulad se Strategií 2020) • c (plnění Strategie 2020) • i (soulad se Společným strategickým rámcem, Dohodou o partnerství a integrovanými hlavními směry) • h (finanční alokace)
2 Popis prioritních os	<ul style="list-style-type: none"> • b (soulad potřeb a cílů priorit) • g (soudržnost cílů) • e (intervenční logika) • f (cílové skupiny příjemců) • k (plánované výsledky) • m (formy podpory) • j (relevance indikátorů) • l (reálnost kvantifikace cílových hodnot) • n (milníky) • u1 (výběr operací)
3 Finanční plán	–
4 Příspěvek k integrovanému přístupu pro územní rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> • s (integrované přístupy)
5 Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo sociální vyloučení se zvláštním zřetelem na marginalizované skupiny obyvatel a osoby se zdravotním postižením	–
6 Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí, které jsou postiženy vážnými nebo stálými přírodními nebo demografickými problémy	–
7 Úřady a orgány zodpovědné za řízení, kontrolu a audit a role relevantních partnerů	<ul style="list-style-type: none"> • t (administrativní kapacita a partnerství) • a (příprava OP) • u2 (systém řízení a kontroly)

8	Koordinace mezi fondy, mezi EZFRV, ERDF a dalšími unijními a národními podpůrnými nástroji a také EIB	–
9	Ex-ante kondicionality	• q (kondicionality)
10	Snižování administrativní zátěže pro příjemce	–
11	Horizontální principy	• p (udržitelný rozvoj) • o (rovné příležitosti)
12	<i>Ostatní evaluační úkoly</i>	• v (monitoring) • w (evaluace) • x (publicita) • y (veřejná podpora) • z (legislativa)

1 STRATEGIE PRO PŘÍSPĚVEK OPERAČNÍHO PROGRAMU KE STRATEGII UNIE ZAMĚŘENÉ NA INTELIGENTNÍ A UDRŽITELNÝ RŮST PODPORUJÍCÍ SOCIÁLNÍ ZAČLENĚNÍ A DOSAŽENÍ HOSPODÁŘSKÉ, SOCIÁLNÍ A ÚZEMNÍ SOUDRŽNOSTI

1.1 Strategie pro příspěvek operačního programu ke strategii Unie zaměřené na inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti

1.1.1 Soulad s resortními a sektorovými strategiemi a koncepcemi

Hlavní zjištění – odpověď na evaluační otázku

r) posoudit provázanost navrhovaných opatření s obsahem a cíli (směry) dostupných resortních, sektorových (popř. regionálních) strategií a koncepcí platných pro období 2014-2020

EQ r1: Je v programu identifikována návaznost na základní strategické dokumenty a koncepce relevantní pro předmětnou oblast?

Z hlediska identifikace zásadních strategických dokumentů na evropské i národní úrovni lze konstatovat, že v OP VVV byly popsány všechny relevantní existující a případně připravované koncepční a strategické dokumenty a výběr investičních priorit lze opřít o ustanovení dostupných uvedených strategií a koncepcí. V textu posuzovaného návrhu OP VVV není plně uspokojivě identifikována vazba na Dohodu o partnerství pro programové období 2014-2020.

Doporučení

- Doplnit odkazy a obsahové vymezení Dohody o partnerství pro programové období 2014-2020.

PO 1:

- Aktualizovat popis a vazbu na Strategii inteligentní specializace, až bude k dispozici (především str. 26). Dále popsat i obsahové vazby mezi OP VVV a S3 a upřesnit vzájemný vztah. Dokumenty se z podstaty nemohou pouze doplňovat – jeden by měl být klíčový a určující a druhý by měl reflektovat jeho priority.
- Kromě vazby na hlavní cíle Evropa 2020 doplnit alespoň výčtem některé z dalších programů a iniciativ s vazbou na VaV na úrovni EU – například KICs (Knowledge and Innovation Communities), Joint Technology Initiatives či další.

PO 2:

- V souladu s dostupnými strategiemi kvantifikovat cílovou maximální hranici osob předčasně odcházejících ze vzdělávání.

PO 3:

- Zvážit zařazení vybraných aktivit pod specifické cíle TC 10, či jednoznačně argumentovat podřazení aktivit pod cíl Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě, a to na základě dostupných strategií.

1.1.2 Soulad se strategií Evropa 2020 a ET 2020

Hlavní zjištění – odpověď na evaluační otázku

d) posoudit soulad (propojenost) specifických cílů programu s identifikovanými výzvami a potřebami definovanými v rámci strategie Evropa 2020

EQ d1: Jsou specifické cíle programu v souladu s potřebami a prioritami definovanými v rámci strategie Evropa 2020 a ET 2020?

Míra souladu mezi definicí a vymezením specifických cílů a prioritami, cíli a iniciativami strategie Evropa 2020 a dále cíli strategie ET 2020 je velmi vysoká. Všechny vymezené cíle OP VVV vykazují **silnou, či alespoň zřetelnou, provazbu** s obsahem obou strategií ať již na úrovni priorit EU 2020, stanovených kvantifikovaných cílů, či stěžejních vlajkových iniciativ, resp. strategických cílů strategie ET 2020. Intenzita propojení v některých případech prolíná více prioritních oblastí / stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020, resp. více cílů strategie ET 2020. Vzhledem ke konstrukci (koncentraci) unijních i národních cílů EU není propojení cílů OP VVV s kvantifikovanými cíli posuzovaných strategií ve všech případech zcela bezprostřední, nastavení programu však lze i z tohoto pohledu považovat za bezproblémové.

Nejsilnější vazba se strategií Evropa 2020 existuje vůči prioritě 1. Inteligentní růst, jež se projevuje dále i největší četností. Z pohledu síly a intenzity je významná i vazba na prioritu 2. Udržitelný růst. V menšině, přesto reprezentativně se projevuje i průnik vůči prioritě 3. Růst podporující začlenění.

V případě strategie ET 2020 existuje silná vazba na všechny 4 strategické cíle, nejčastěji na 2. cíl týkající se zlepšení kvality a efektivity (odborného) vzdělávání a dále také na 3. cíl zaměřený na podporu spravedlivosti a sociální soudržnosti ve vzdělávání.

c) posoudit přínos navrhovaného programu k plnění priorit Strategie Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (Evropa 2020) s ohledem na zvolené tematické cíle a priority při zohlednění vnitrostátních a regionálních potřeb

EQ c1: Jakým způsobem přispívá strategie programu k naplňování cílů Evropa 2020 a Národních cílů pro ČR v rámci strategie Evropa 2020 a ET 2020?

Priority a specifické cíle OP VVV reagují na potřeby a priority vymezené ve strategii Evropa 2020 a strategii ET 2020. Lze předpokládat, že implementace OP VVV přispěje k naplňování jejich priorit a cílů obou strategií.

1.1.3 Soulad se Společným strategickým rámcem, Dohodou o partnerství, integrovanými hlavními směry a doporučeními pro jednotlivé země

Hlavní zjištění – odpovědi na evaluační otázky

i) posoudit soulad vybraných tematických cílů, priorit a odpovídajících cílů programu se Společným strategickým rámcem, Dohodou o partnerství a s přihlédnutím k příslušným integrovaným hlavním směrům a doporučením pro jednotlivé země přijatým podle čl. 121 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, jakož i k příslušným doporučením Rady přijatým podle čl. 148 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie a případně na vnitrostátní úrovni s přihlédnutím k příslušnému Národnímu programu reforem

EQ i1: Jsou problémy a potřeby řešené programem stejně jako specifické cíle programu v souladu s ustanoveními Národního programu reforem a Doporučeními Rady?

EQ i2: Jsou problémy a potřeby řešené programem stejně jako specifické cíle programu v souladu s problémovými oblastmi a potřebami definovanými v Dohodě o partnerství?

OP VVV vykazuje vysokou míru obsahového souladu jak s připravovaným obsahem Dohody o partnerství, stávající verzí textu Společného strategického rámce či IHS a představuje v zásadě konkretizaci obecněji zaměřených směrů v oblasti výzkumu, vývoje a vzdělávání.

Problémy vymezené v OP VVV odpovídají vymezení problémů a potřebám identifikovaným v příslušných problémových oblastech Dohody o partnerství. Cíle a výsledky OP VVV mají prokazatelnou vazbu k očekávaným výsledkům uvedeným pro tematické cíle 1, 9 a 10 v rámci Dohody o partnerství. Po věcné stránce lze konstatovat soulad OP VVV se strategií Dohody. Návrh textu OP VVV však formálně neodkazuje k Dohodě o partnerství a nespecifikuje vztah vymezené strategie k nadřazené národní strategii Dohody.

Doporučení

- Doplnit do kapitoly 1 OP VVV popis vazby ke strategii Dohody o partnerství v podobě odkazu k příslušným prioritám financování Dohody o partnerství, které budou naplňovány skrze cíle OP VVV, tedy:
  - *Výzkumný a inovační systém propojený s aplikační sférou a směřující ke komerčně využitelným výsledkům*
  - *Kvalitní systém celoživotního učení produkující kvalifikovanou a adaptabilní pracovní sílu*Případně, s uvedením hlavních výsledků Dohody, které budou dosahovány prostřednictvím realizace OP VVV 2014-2020.

1.2 Zdůvodnění finančních alokací

Hlavní zjištění – odpovědi na evaluační otázky

h) posoudit soulad mezi přidělovanými rozpočtovými prostředky a cíli programu; přiměřenost finančních zdrojů pro každou navrhovanou prioritní osu, resp. investiční prioritu

EQ h1: Odpovídají finanční alokace stanoveným cílům programu a jsou finanční zdroje přiměřené pro jednotlivé prioritní osy a investiční priority?

EQ h2: Jsou finanční alokace koncentrovány na klíčové cíle programu?

EQ h3: Existují rizikové oblasti pro čerpání finanční alokace?

Z provedeného hodnocení lze předpokládat, že **s alokovanými prostředky je možné plánovaných výstupů/výsledků, a zprostředkovaně tedy i cílů dosáhnout**. Expertní posouzení poukázalo na některé oblasti, které lze považovat za spíše nepřiměřeně nízké („málo ambiciózní“) – zejména v případě PO 3.

Je naplněn předpoklad zajištění kritického množství zdrojů pro dosažení strategické změny a riziko sledování nadměrného množství heterogenních cílů navržené strategie je nízké. Proto lze na základě dostupných informací předpokládat, že **finanční alokace je koncentrována na klíčové cíle programu**.

Z výše uvedených analýz nebyly na základě dostupných dat identifikovány **žádné významné rizikové oblasti** pro čerpání finanční alokace. Riziko může nastat při nesprávném nastavení implementace a administrace programu. Za rizikové oblasti čerpání lze v případě PO 1 považovat faktor dosud nevyjasněného zapojení pražských výzkumných organizací do čerpání alokace, složitost implementačního systému a nesoulad vydávaných pravidel, nebo dosud nevyjasněné zapojení regionálních aktérů v rámci S3 a v plánovaných schématech podpory. Tyto rizikové oblasti mohou mít dopad na poptávku po programu, resp. na absorpční kapacitu.

2 POPIS PRIORITYCH OS

Hlavní zjištění – odpovědi na evaluační otázky

b) posoudit úvodní analytickou část a z ní vycházející identifikované potřeby a jejich zdůvodnění z hlediska rozsahu, vyváženosti a detailnosti s ohledem na cíle priorit, pro které je zpracována, se zohledněním územní dimenze (regionální, urbánní...)

EQ b1: Identifikuje program všechny hlavní problémy a potřeby v předmětné oblasti z hlediska jejich významu a závažnosti?

EQ b2: Jsou problémům správně přiřazeny skutečné příčiny (root cause) jejichž odstraněním lze přispět ke kvalitativnímu zlepšení v dané oblasti?

EQ b3: Reaguje program na identifikované příčiny adekvátním zaměřením intervencí v podobě zvolených investičních priorit a specifických cílů?

EQ b4: Pokud některé z identifikovaných problémů a potřeb nejsou řešeny, poskytuje strategie přijatelné vysvětlení?

EQ b5: Jsou specifické cíle dostatečně konkrétní a jasně formulované, aby byla prokazatelná jejich vazba na identifikované potřeby, lze plnění cíle považovat za realistické vzhledem k dosavadním zkušenostem?

EQ b6: Zahrnuje strategie programu adekvátní opatření pro řešení specifických regionálních a místních potřeb?

Úvodní analytická část programu je zpracována kvalitně, vytváří dostatečnou analytickou základnu pro vymezení strategie programu. V rámci popisu hlavních oblastí zaměření OP VVV, případně v analytických přílohách programu, jsou identifikovány a dostatečně určitě popsány všechny hlavní existující problémy a výzvy, jejich příčiny a z nich vycházející rozvojové potřeby.

Identifikované potřeby – tj. řešení identifikovaných problémů – jsou promítnuty do strategie programu prostřednictvím nastavení prioritních os a specifických cílů, zvolené prioritní osy a specifické cíle navazují na identifikované problémy/potřeby.

Vnitřní koherence strategie je zajištěna, specifické cíle navazují na klíčové problémy a potřeby, jsou dostatečně konkrétně vymezeny (je odpovídajícím způsobem popsán očekávaný stav), specifické cíle je obecně možno považovat za dosažitelné s výrazným přispěním popsanych intervencí.

Návrh OP VVV ne zcela dostatečně identifikuje potřeby zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo sociální vyloučení. Vzhledem k rozpracovanosti/neúplnosti aktuálního popisu nelze tudíž plnohodnotně vyhodnotit adekvátnost opatření pro řešení specifických regionálních a místních potřeb.

Doporučení

PO 2, IP 1 a IP 2:

- Explicitněji provázat OP VVV s výsledky aktuálního programového období (zejm. OP VK a OP VaVpl) pro celkovou charakteristiku programu jako „nadstavbového“, nikoli pokračujícího, nástroje.

- Strukturovat příčiny, problémy a potřeby tak, aby byly přehledně, srozumitelně, jednotlivě popsány a provázány (příčiny --> problémy --> potřeby --> opatření/aktivity), ideálně prostřednictvím tabulky/schématu. Není podstatné, zda příčiny problémů budou popsány v úvodní analytické části (kapitola 1), nebo u jednotlivých specifických cílů, investičních priorit a prioritních os (kapitola 2), je žádoucí, aby byl popis „na jednom místě“, tedy nerozptýlen v návrhu OP VVV. Tomu by měly odpovídat také struktura a názvy subkapitol vč. úvodního Obsahu.
- Sjednotit způsob popisu problému resp. potřeby. Problémy (v jednotlivých odrážkách textu) je vhodné nejdříve pojmenovat a následně je dále specifikovat.
- Strukturovat (a řadit) specifické cíle z hlediska jejich významu a závažnosti.

PO 4:

- Podrobněji rozpracovat argumentační část ke zdůvodnění plánovaných opatření prioritní osy.

g) posoudit vnitřní soudržnost a provázanost cílů a nástrojů navrhovaného programu a jejich návaznost na ostatní nástroje řešící svěřenou oblast

EQ g1: Jsou vymezené specifické cíle v rámci prioritní osy a mezi prioritními osami vzájemně komplementární, synergické? Lze naopak vyloučit rizika rozpornosti a konkurence mezi cíli?

EQ g2: Obsahuje program opatření pro zajištění koordinace a synergií mezi cíli a aktivitami investičního a neinvestičního charakteru?

EQ g3: Identifikuje program všechny podstatné politiky a nástroje relevantní pro předmětnou oblast a vymezuje vztah programu vůči těmto nástrojům?

Strategie operačního programu je vnitřně principiálně soudržná, jednotlivé cíle se vzájemně nepřekrývají, jsou vzájemně komplementární a synergické, případně neutrální. Struktura OP, prioritních os, investičních priorit a na ně navázaných specifických cílů je jasně a hierarchicky uspořádána.

Cíle a aktivity investičního a neinvestičního charakteru jsou v programu podchyceny v podobě komplementarity vymezení aktivit a specifických cílů, jejich zajištění a koordinaci lze spíše intuitivně předpokládat (principy pro výběr operací jsou popsány obecně z hlediska procesního, nikoliv obsahového).

Podstatné politiky a nástroje relevantní pro předmětné oblasti jsou v zásadě identifikovány, vztah navrhovaného programu vůči nim lze obecně charakterizovat jako neutrální či komplementární. Dílčí nejednoznačnosti či nedostatečnosti vymezení lze identifikovat v oblasti VaV a identifikace vymezení návazností programu na některé podpory na národní i evropské úrovni. Vůči všem oblastem řešeným programem lze konstatovat, že koordinace intervencí s dalšími programy ESIF v ČR v rámci tzv. hraničních oblastí je zásadní.

e) posoudit výběr navržených opatření, směřujících k naplnění stanovených cílů jednotlivých priorit; při posuzování zhodnotí nastavenou intervenční logiku každé navrhované prioritní osy/investiční priority, a dále posoudí možnost alternativní volby včetně jejího dopadu/předpokládaných efektů

EQ e1: Je intervenční logika investiční priority správně zformulována?

Intervenční logika nastavená na úrovni investičních priorit v OP VVV byla posuzována z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a posouzení potenciálních dopadů vnějších vlivů. Lze konstatovat, že intervenční logika je v návrhu OP VVV funkční. Hodnotitel nicméně formuloval dílčí výhrady a následná doporučení v oblasti potřebnosti větší specifikace některých aktivit (zejména PO 1 – SC 2), posílení některých provazeb (PO 1 – zejména SC 2, PO 2 – IP 1) a terminologického sjednocení (PO 1, PO 2 – IP 1), které soudržnost posílí. Hodnotitel také navrhl několik alternativních aktivit spíše systémového charakteru (PO 1 – např. zúžení podporovaných výzkumných oborů v rámci ČR a řízená koncentrace do pracovišť, která by měla kritickou masu a stala by se tak relevantním hráčem v evropském a popřípadě globálním kontextu) či chybějících aktivit (PO 1, PO 2 – IP 1, PO 4), které by mohly také vést k naplnění nastavených specifických cílů. Přičemž u PO 1 hodnotitel upozornil na tenkou hranici podporovaných aktivit s jinými OP (např. OP PIK, kde je hranice definována technology readiness level), která bude vyžadovat dobrou koordinaci mezi oběma ŘO. Informace o vymezení hranice by bylo vhodné uvést do popisu synergických vazeb a komplementarit.

Doporučení

PO 1, IP 1:

- Revidovat logickou provázanost především v rámci SC 2. Tj. stylisticky lépe formulovat a zdůvodnit vazby mezi specifickým cílem, naplňováním specifického cíle a jednotlivými aktivitami.
- Vyjasnit roli S3 strategie v rámci intervenční logiky celého operačního programu.
- Vymezit OP VVV vůči problematice transferu a komercializace výstupů VaV, která je zásadní pro naplnění SC 2.
- Jasně vymezit a oddělit dva koncepty: tj. spolupráce výzkumné a aplikační sféry (nehledě na právní formy subjektů) a partnerství veřejného a soukromého sektoru.

PO 2, IP 1:

- Specifický cíl 5 „Zlepšit podmínky pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje“ je svým významem a závažností srovnatelný se Specifickým cílem 1: „Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce“; proto by měl být uváděn jako SC 2. Specifické cíle 2 – 4 jsou méně významné a měly by být uváděny jako SC 3 – SC 5. SC 1 je mj. zaměřen na rozvoj profesních oborů, nový SC 2 bude v logické návaznosti zaměřen na rozvoj výzkumně orientovaných oborů.
- Doplnit identifikované chybějící aktivity, vhodné pro dosažení očekávaných výsledků a cílů návrhu OP VVV, vč. nástrojů systémového charakteru.

- Aktivitu zaměřenou na získání a udržení klíčových a perspektivních výzkumných a akademických pracovníků neomezovat jen pro „výzkumně orientované studijní programy“, ale nastavit ji širěji také pro výzkum a vývoj jako takový. PO 2 má mj. zajišťovat kvalitní lidské zdroje pro PO 1, tj. pro výzkum a vývoj, omezení na „výzkumně orientované studijní programy“ je tedy zcela v rozporu s touto filozofií. Navíc nejde jen o VaV a akademické pracovníky. Pro spuštění a provoz některých velmi sofistikovaných zařízení (např. v centrech excellence) je třeba mít k dispozici špičkové technické nebo provozní specialisty, na jejichž získání a udržení by SC 5 měl být rovněž zaměřen.

PO 3, IP 2:

- Rozšířit definování návazných rozvojových potřeb u problémové oblasti „nedostatečná podpora klíčových kompetencí“, o „zvýšení individualizovaného přístupu k žákům, jež nemohou v rámci hlavního proudu výuky rozvíjet plně své individuální schopnosti“.
- V popisu SC 4 (na s. 68) opravit „SC 5“ na „SC 4“.
- V popisu aktivit (na s. 74) opravit „SC 6“ na „SC 5“.

PO 4:

- Doplnit aktivitu zaměřenou na podporu opatření ke snížení administrativní zátěže.
- Doplnit aktivitu na zvyšování kvalifikace a odbornosti pracovníků zapojených do implementace v synergii s působením intervencí OP TP.
- Přesunout poslední plánované aktivity pro SC 2 (podpora řízení projektů realizovaných v rámci OP VVV) pod aktivity SC 1.

f) pro každou navrhovanou prioritní osu, resp. investiční prioritu posoudit správnost zaměření na cílovou skupinu příjemců, volbu typů aktivit

EQ f1: Jsou pro investiční prioritu, vzhledem k definovaným aktivitám, vhodně zvoleny cílové skupiny příjemců?

Cílové skupiny příjemců identifikované pro prioritní osu 1,2,3 jsou ve většině případů vhodné pro realizaci vymezených aktivit. Přesto bylo identifikováno několik dílčích výhrad a doporučení. Klíčové je provést sjednocení způsobu vymezení cílových skupin v PO 1 s PO 2. U PO 1 byly ještě doporučeny další úpravy ke zvážení (např. aktualizace ve vazbě na novou legislativu, či zvážení přidání subjektů neziskového charakteru, kteří jsou například zřízeny orgány veřejné správy, a to pro aktivity v rámci PO 1, SC 2). U PO 2 hodnotitel identifikoval jako potenciální příjemce ještě podnikatelské subjekty (MSP případně velké podniky), které jsou klíčovými partnery např. pro profesně orientované studijní programy/obory, pro podporu podnikavosti studentů i pro podporu kurzů CŽV. V rámci PO 3, IP 1,2 bylo zjištěno, že vymezení některých příjemců je natolik obecné, že může zahrnovat i organizace pro danou investiční prioritu nerelevantní (např. některé OSS, NNO). Dále byla u PO 3 (IP 1) identifikována jako nerelevantní skupina zaměstnavatelů a zástupců zaměstnavatelů.

Hodnotitel také navrhuje neomezovat v rámci implementace OP cílovou skupinu omezovat pouze na občany České republiky.

Doporučení

PO 1, IP 1:

- Dát do souladu typy příjemců u jednotlivých prioritních os. Buď u obou rozepsat vysoké školy a veřejné výzkumné instituce zřízené dle příslušných právních předpisů a ostatní výzkumné organizace dle zákona č. 130/2002 Sb. (PO 2) anebo uvádět pouze výzkumné organizace s odkazem na zákon č. 130/2002 Sb. (PO 1) či přímo s odkazem na příslušné evropské předpisy – tj. Rámec společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.
- Vždy uvádět právní předpis, na základě kterého jsou dané typy příjemců zřízeny.

PO 2, IP 1:

- Zavést prováděcí praxi programu tak, aby umožnila přístup podnikatelským subjektům jako klíčovými partnerům / Doplnit mezi příjemce podpory podnikatelské subjekty.
- Neomezovat v rámci implementační praxe cílovou skupinu na občany České republiky.
- Akcentovat vysokou kvalitu procesu výběru projektů.

PO 2, IP 2:

- Rozšířit cílovou skupinu o žáky MŠ, ZŠ a SŠ a zájemce o studium na VŠ.
- Akcentovat vysokou kvalitu procesu výběru projektů.

PO 3, IP 1:

- Vypustit skupinu příjemců zaměstnavatelů.

k) vyhodnotit, do jaké míry očekávané výstupy přispějí k dosažení plánovaných výsledků a ke splnění definovaných cílů programu

EQ k1: Do jaké míry mohou být naplněny stanovené specifické cíle?

Řešeno a zodpovězeno v rámci evaluačních otázek e, j, l. V zásadě lze konstatovat, že očekávané výstupy přispějí k dosažení plánovaných výsledků a ke splnění definovaných cílů programu (naopak některé stanovené cíle se jeví jako podhodnocené, viz otázka l). Zároveň byla doporučena řada opatření a úprav v rámci jednotlivých prioritních os, a to jak na úrovni aktivit, tak příjemců, které napomohou k naplnění stanovených cílů.

m) zhodnotit odůvodnění navrhované formy podpory

EQ m1: Jsou pro investiční prioritu vhodně vybrány formy podpory (tzn. individuální projekty, velké projekty, globální granty a grantové projekty, půjčky, finanční nástroje apod.)?

Formy podpory definované u PO 1, 2, 3 jsou vhodnými formami podpory pro dané aktivity. U PO 3 hodnotitel pozitivně reflektuje plánované zjednodušené typizované projekty, založené na zjednodušeném vykazování výdajů.

U PO 1 však hodnotitel musel konstatovat, že vzhledem k tomu, že není v OP jasně popsáno, u jakých aktivit budou realizovány globální granty a jakým způsobem, není možné posoudit, zda jsou globální granty vhodným schématem k realizaci daných aktivit. Chybí tedy přesnější rozpracování forem podpory dle aktivit.

j) vyhodnotit relevanci a srozumitelnost navržených indikátorů programu (indikátorové soustavy); navrhnout případné úpravy z hlediska definice, frekvence sběru, dokladování, kontroly apod.

EQ j1: Jsou navržené indikátory výstupu a výsledku relevantní s ohledem k intervenční logice programu?

EQ j2: Jsou navržené indikátory srozumitelné a splňují základní kvalitativní požadavky na jejich vymezení?

EQ j3: Budou hodnoty indikátorů dostupné v potřebné frekvenci a lhůtách pro účelné a efektivní hodnocení?

Indikátorovou soustavu navrženou v OP VVV lze hodnotit jako uspokojivou, kdy soubor většinou (tj. ne zcela ve všech osách) pokrývá a vystihuje očekávané výstupy a výsledky podporovaných aktivit. Hodnotitelem byly ale definovány dílčí výhrady, a to u všech os i u všech hodnocených aspektů. Hodnotitel navrhl rozsáhlý soubor doporučení v oblasti srozumitelnosti, relevance i samotného výběru. Doporučeny byly i nové MI (nahrazují stávající), včetně doplnění společného indikátoru výstupu EFRR (PO 3). Hodnotitel mnohá doporučení formuloval ve vazbě na dosavadní zkušenosti s vykazováním a sledováním MI v rámci OP VK a OP VaVpl a to tak, aby byla zachována návaznost, ale neopakovaly se chyby.

Je nutné konstatovat, že OP VVV má definován poměrně rozsáhlý soubor MI výsledků, zejména v rámci PO 1, čímž nesplňuje podmínky Template OP na omezený počet MI (1-2 MI výsledků na jeden specifický cíl). S ohledem na poměrně velkou heterogenost podporovaných aktivit v rámci PO 1, lze očekávat i poměrně vysokou heterogenost podporovaných projektů. Definování vhodných monitorovacích indikátorů výsledku, které budou odpovídajícím způsobem pokrývat všechny typy projektů je tedy velmi obtížné. V zásadě je tak hodnotitel nucen konstatovat, že vyšší počet MI výsledku u PO 1 se jeví jako nezbytný.

Doporučení

PO 3, IP 1:

- Pro indikátory výsledků nastavit jasná kritéria pro posuzování změny fungování organizace z hlediska proinkluzivnosti, zvýšení kvality péče.

PO 3, IP 2:

- Pro většinu indikátorů výsledků (vyjma Zlepšení škol na škále profilu Škola21 a Počet škol nově nabízejících služby v oblasti celoživotního učení) nastavit jasná kritéria pro posuzování změny fungování organizace z hlediska zvýšení kvality vzdělávání a pro posuzování změny kvality výuky samotnými pedagogy.

PO 4:

- Zpřesnit definici indikátoru „Počet jednání orgánů, pracovních či poradních skupin“.
- Zvážit přesun indikátoru „Počet napsaných a zveřejněných analytických dokumentů (vč. evaluačních)“ z interních mezi hlavní.

l) posoudit, zda jsou vyčíslené cílové hodnoty indikátorů reálné s ohledem na plánovanou výši podpory z fondů Společného strategického rámce

EQ I1: Jsou vyčíslené cílové hodnoty indikátorů výstupu a indikátorů výsledku realistické s ohledem na plánovanou výši podpory a zaměření intervencí?

Z analýzy vyplynulo, že navrhované cílové MI výstupu a výsledků je nutné ještě přehodnotit. Zejména některé cílové hodnoty MI výstupů i výsledků u PO 1 a 2 se jeví jako podhodnocené.

Doporučení

PO 1, IP 1:

- Přehodnotit cílové hodnoty MI, které se jeví jako podhodnocené (obsahem Technické přílohy Závěrečné zprávy).

PO 3, IP 2:

- Upravit hodnoty u následujících indikátorů výstupů:
  - U SC 1 se zdá být počet produktů nepřiměřeně nízký pro jeho skutečné a komplexní naplnění.
  - Dát do souladu cílovou hodnotu celkového počtu účastníků a počtu podpořených pracovníků ve vzdělávání.
  - U SC 4 dát do souladu cílovou hodnotu celkového počtu účastníků a počtu podpořených pracovníků ve vzdělávání.
  - U SC 5 navýšit cílovou hodnotu celkového počtu účastníků i počtu podpořených pracovníků ve vzdělávání.

n) posoudit vhodnost zvolených milníků a jejich hodnot pro výkonnostní rámec

EQ n1: Jsou pro každou prioritní osu stanoveny vhodné monitorovací indikátory jako milníky pro výkonnostní rámec?

EQ n2: Jsou navržené cílové hodnoty milníků realistické?

U PO 1 lze vyjádřit souhlas s výběrem MI výstupů, na které jsou navázány milníky (zároveň je navržena i alternativa pro milník pro SC 2). V případě ponechání stávajícího MI (Počet podniků spolupracujících s výzkumnými organizacemi), bylo doporučeno provést přehodnocení jeho cílové hodnoty a případně hodnotu tohoto MI zvýšit.

Výběr monitorovacích indikátorů pro milníky se jeví jako vhodný u PO 2 a 3. Navrhované cílové hodnoty milníků lze považovat za realistické u PO 2 a 3.

Doporučení

PO 1, IP 1:

- Přehodnotit cílové hodnoty milníků, které se jeví jako podhodnocené.

PO 3, IP 1 a IP 2:

- Vypustit v rámci PO 3 milník pro EFRR.

u) zhodnotit funkčnost navrhovaného systému předkládání, výběru a schvalování žádostí o dotaci, stejně tak popis systému řízení a kontroly

EQ u1: Je systém navrhovaného předkládání, výběru a schvalování žádosti o dotaci funkční?

Dle aktuální verze Template OP by měl být u investičních priorit uveden stručný popis zásad použitých pro zajištění výběru kvalitních operací přispívajících k naplňování specifických cílů a dosažení výsledku. Hodnocení plánovaných forem podpory je uvedeno výše u otázky m1. Součástí investiční priority je popis principů pro výběr operací, které jsou podrobněji rozpracovány po jednotlivých plánovaných formách podpory, což lze hodnotit kladně (specifická kritéria hodnocení, i specifické formy výběru – např. formou soutěže návrhů). Zároveň je ale nutné obecné principy pro výběr operací více rozpracovat tak, aby bylo jasné, že přispějí k dosažení konkrétních cílů a výsledků. Jedná se například o specifikaci procesu při schvalování kritérií, který musí prověřit a schválit Monitorovací výbor OP VVV (čl. 110 (2) nařízení o společných ustanoveních). Dále by bylo vhodné uvést, že budou zastoupena kritéria, která mají přímý vztah k dosahování cílových hodnot monitorovacích indikátorů.

Také by mělo být uvedeno, že při výběru operací bude posuzována mj. problematika horizontálních témat (udržitelný rozvoj, rovnost mužů a žen, nediskriminace). Do kritérií výběru projektů by tedy měla být zahrnuta kritéria souladu s horizontálními principy, případně příspěvek k jejich rozvoji.

Kapitola by také měla reagovat na nedostatky zaznamenané v tomto programovém období, přičemž by měly být nastaveny principy kvalitněji tak, aby k těmto nedostatkům již nedocházelo. Jedná se například o složitost procesů a nejasnosti v administraci identifikované v evaluacích procesů OP VK.

Jako pozitivní lze v případě PO 3 hodnotit plánované využívání zjednodušených forem vykazování výdajů, tedy prostřednictvím zjednodušených projektů.

3 FINANČNÍ PLÁN

Tato kapitola není předmětem samostatného hodnocení v rámci ex-ante evaluace, nicméně údaje v ní uvedené byly zohledněny při hodnocení EQ h2 (viz kap. 1.2 Závěrečné zprávy), jehož hlavním závěrem je, že na základě dostupných informací lze předpokládat, že finanční alokace je koncentrována na klíčové cíle programu.

4 PŘÍSPĚVEK K INTEGROVANÉMU PŘÍSTUPU PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ

Hlavní zjištění – odpověď na evaluační otázku

s) posoudit vhodnost využití integrovaných přístupů

EQ s1: Jsou v programu vhodně popsány relevantní integrované přístupy k územnímu rozvoji?

Aktuální verze návrhu OP VVV pouze nastiňuje postavení ŘO a jeho plánované intervence a nespecifikuje, jakým způsobem bude řešit plánované integrované přístupy k územnímu rozvoji. Vzhledem k rozpracovanosti/neúplnosti aktuálního popisu nelze tudíž plně vyhodnotit očekávaný příspěvek k územnímu rozvoji a k plnění stanovených cílů návrhu OP VVV.

Při specifikaci integrovaných přístupů v rámci OP VVV zpracovatel doporučuje reflektovat znění metodického pokynu pro integrované přístupy, který je v současné době zpracováván na národní úrovni.

Doporučení

- Specifikovat, pro které SC a aktivity PO 1 budou integrované územní investice (ITI) využity.

5 ZVLÁŠTNÍ POTŘEBY ZEMĚPISNÝCH OBLASTÍ NEJVÍCE POSTIŽENÝCH CHUDOBOU NEBO CÍLOVÝCH SKUPIN, JIMŽ NEJVÍCE HROZÍ DISKRIMINACE NEBO SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ SE ZVLÁŠTNÍM ZŘETELEM NA MARGINALIZOVANÉ SKUPINY OBYVATEL A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Hodnocená kap. 5 návrhu OP VVV implicitně předpokládá existenci zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo sociální vyloučení, nicméně jejich potřeby ani návrh opatření k řešení potřeb neuvádí. Příslušné dílčí kapitoly (5.1 a 5.2) definované dle Template OP nejsou v hodnocené verzi návrhu OP VVV zpracované.

Doporučení

- Dopracovat chybějící kapitoly 5.1 a 5.2 definované Template OP.

6 ZVLÁŠTNÍ POTŘEBY ZEMĚPISNÝCH OBLASTÍ, KTERÉ JSOU POSTIŽENY VÁŽNÝMI NEBO STÁLÝMI PŘÍRODNÍMI NEBO DEMOGRAFICKÝMI PROBLÉMY

Na území ČR se nenacházejí regiony, na něž se vztahují parametry čl. 174 Smlouvy, a proto není tato kapitola Template OP pro ČR relevantní. Tato skutečnost je v návrhu OP VVV správně uvedena.

7 ÚŘADY A ORGÁNY ZODPOVĚDNÉ ZA ŘÍZENÍ, KONTROLU A AUDIT A ROLE RELEVANTNÍCH PARTNERŮ

7.1 Administrativní kapacita a partnerství

Hlavní zjištění – odpovědi na evaluační otázky

t) posoudit vhodnost nastavení a přiměřenost plánované administrativní kapacity pro řízení programu; vhodnost aplikace prvku partnerství a režimu víceúrovňové správy; zhodnotí vymezení pravomocí a zodpovědnosti jednotlivých orgánů implementační struktury

EQ t1: Jsou navrženy přiměřené lidské zdroje a administrativní kapacity pro řízení programu, zejména s ohledem na úzká místa implementace současných OP VaVpl a OP VK?

EQ t2: Jsou v rámci administrativní kapacity řádně popsány a naplánovány organizační struktury nezbytné k administraci OP?

EQ t3: Jsou vhodně vymezeny pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých orgánů implementační struktury s přihlédnutím k aplikaci prvku víceúrovňové správy?

EQ t4: Jsou dostatečným způsobem zapojeny klíčové instituce (partneři) do přípravy a provádění programu?

Lze konstatovat, že v rámci přípravy OP VVV jsou řádně plánovány lidské zdroje k zajištění administrativní kapacity pro realizaci hlavních procesů implementace operačního programu. V rámci přípravy operačního programu jsou řádně plánovány organizační struktury a jednotlivým subjektům organizační struktury (včetně plánovaného zprostředkujícího subjektu Technologické agentury ČR) jsou plánovány odpovídající pravomoci a zodpovědnosti.

Kroky učiněné k identifikaci zainteresovaných stran, rozsah a výběr partnerů a jejich zapojení do přípravy programu lze považovat za dostatečné a principiálně odpovídající požadavkům definovaným v *European code of conduct on partnership in the framework of the European Structural and Investment Funds*. V rámci předložených podkladů nelze plnohodnotně usuzovat na adekvátnost zajištění zapojení partnerů dostatečně i v dalších fázích realizace programu (implementace, monitoringu a evaluace). Pro jejich zapojení jsou však nastaveny vhodné podmínky a nástroje.

V hodnoceném návrhu OP nejsou popsány hlavní přínosy zapojených partnerů při přípravě operačního programu a hlavní výsledky konzultací s partnery.

a) zhodnotit úvodní popis přípravy operačního programu

EQ a1: Odpovídá struktura a obsah úvodního popisu programu požadavkům návrhu Nařízení, Template EK a metodickému pokynu NOK?

Aktuální Template OP, podle kterého byl návrh OP VVV zpracován, již nevyžaduje uvádět popis přípravy OP. Návrh OP VVV tudíž tento popis neobsahuje.

Do přípravy návrhu OP VVV však bylo třeba podle požadavků návrhu Nařízení, Template EK a metodického pokynu NOK zapojit relevantní partnery. Zpracovatel považuje prostor pro zapojení

partnerů do přípravy OP VVV v rámci vytvořených formálních orgánů za dostatečný. V návaznosti na požadavky Template OP¹ není ve stávající verzi návrhu OP VVV dostatečně popsán přínos vytvořených partnerství při přípravě OP a hlavní výsledky konzultací s partnery.

Doporučení

- Zpracovat do návrhu operačního programu informaci o hlavních přínosech vytvořených partnerství, respektive hlavní výstupy z komunikace s partnery v přípravné fázi.
- Do textu operačního programu dopracovat popis zapojení partnerů v dalších fázích operačního programu (realizace, monitoring, evaluace).

---

¹ „the main added value of the partnership in the preparation of the operational programme, in particular instances where the strategic choices have been significantly influenced by partners“ a „the main results of the consultation with partners, including significant concerns, comments and recommendations raised by multiple partners“

7.2 Systém řízení a kontroly

Hlavní zjištění – odpověď na evaluační otázku

u) zhodnotit funkčnost navrhovaného systému předkládání, výběru a schvalování žádostí o dotaci, stejně tak popis systému řízení a kontroly

EQ u2: Naplňuje popis systému řízení a kontroly obecné principy dle Nařízení?

Popis systému řízení a kontroly obsažený v programu a dokumentu „Implementační zajištění OP VVV“ odpovídá požadavkům a principům Nařízení a metodických pokynů EK a MMR.

8 KOORDINACE MEZI FONDY, MEZI EZFRV, ERDF A DALŠÍMI UNIJNÍMI A NÁRODNÍMI PODPŮRNÝMI NÁSTROJI A TAKÉ EIB

Kapitola dostatečným a vhodným způsobem popisuje koordinační mechanismy, synergie a komplementarity mezi OP VVV a ostatními dotačními tituly (operačními programy i ostatními nástroji EU).

Posouzení vztahu OP VVV vůči těmto nástrojům je součástí posouzení vnitřní soudržnosti cílů (viz kap. 2 Závěrečné zprávy).

9 EX-ANTE KONDICIONALITY

Hlavní zjištění – odpovědi na evaluační otázky

q) posoudit stav a harmonogram plnění ex-ante kondicionalit

EQ q1: Jsou v programu identifikovány všechny relevantní ex-ante kondicionality?

EQ q2: Jsou plněna kritéria ex-ante kondicionalit?

EQ q3: Je realistické splnění aktuálně neplněných kritérií v harmonogramu prezentovaném v návrhu OP?

V návrhu OP VVV jsou řešeny všechny předběžné podmínky relevantní vzhledem k navržené strategii programu a zvoleným tematickým cílům a investičním prioritám. Z hlediska relevance podmínek ve výběru investičních priorit a zvoleným specifickým cílům není zjevná vazba zahrnuté podmínky 2.1 - *Digitální růst: Strategický rámec politiky pro digitální růst, jež má stimulovat poptávku po cenově dostupných, kvalitních a interoperabilních soukromých a veřejných službách v oblasti IKT a zvýšit míru jejich využívání občany, včetně zranitelných skupin, podniky a orgány veřejné správy včetně přeshraničních iniciativ*“.

V rámci provedeného sebehodnocení nebyla žádná z relevantních tematických předběžných podmínek deklarována jako splněna, tj. pro žádnou kondicionalitu nejsou splněna **všechna dílčí specifická kritéria** s ní spojená. Veškeré kondicionality byly v době tvorby Závěrečné zprávy ve fázi rozpracovanosti. **Proces naplňování relevantních předběžných podmínek** lze považovat za řádně nastavený, zabezpečený, jeho plnění za vyhodnocované na úrovni celého systému operačních programů v rámci Dohody o partnerství.

Opatření uvedená v návrhu OP VVV jsou obecně v souladu s požadavky uvedenými v Template OP a Guide k ex-ante kondicionalitám. Informace k vybraným milníkům opatření pro plnění ex-ante podmínek by měly být dále aktualizovány.

Doporučení

- Zvážit revizi zařazení předběžné podmínky 2.1 jako relevantní pro OP VVV 2014-2020, případně uvést do souladu s textem Dohody o partnerství.
- Aktualizovat informaci k plnění milníků plnění předběžných podmínek v další verzi OP VVV, či aktualizovat harmonogram plnění.

10 SNIŽOVÁNÍ ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽE PRO PŘÍJEMCE

Kapitola popisuje plánované aktivity na snížení administrativní zátěže ve vztahu k národní úrovni, jak toto téma nastavuje MMR a jeho Koncepce jednotného metodického prostředí. Dle Template OP by v této části měla být rozpracována také identifikace hlavních zdrojů administrativní zátěže v minulém programovém období. V kapitole se odkazuje na dobré zkušenosti z implementace, které budou replikovány i do nového programového období, přesto hodnotitel doporučuje blíže rozpracovat tuto část ve vazbě na zkušenosti z období 2007-2013. Identifikace problémů by následně napomohla určení potenciálního rozsahu snížení zátěže, který je také vyžadován dle Template OP a v kapitole chybí.

Kapitola správně identifikuje aktivity plánované k realizaci pro snižování administrativní zátěže v novém programovém období (doporučit lze jejich větší rozpracování, bližší popis postupu). Zcela ale chybí alespoň indikativní harmonogram těchto aktivit, který je dle Template OP vyžadován.

Doporučení

- Doplnit alespoň indikativní harmonogram realizace plánovaných aktivit pro snižování administrativní zátěže.

11 HORIZONTÁLNÍ PRINCIPY

Hlavní zjištění – odpověď na evaluační otázku

p) zhodnotit přiměřenost plánovaných opatření na podporu udržitelného rozvoje

EQ p1: Jsou plánované intervence v souladu s požadovanou podporou udržitelného rozvoje?

Návrh OP VVV dostatečně zohledňuje principy udržitelného rozvoje. Návrh OP VVV podporuje hospodářský a společenský pokrok a zároveň dbá na plnohodnotné zachování životního prostředí. Plánované intervence jsou v souladu s požadovanou podporou udržitelného rozvoje. Návrh OP VVV identifikuje opatření na podporu udržitelného rozvoje při hodnocení a výběru projektů i při implementaci programu. Podrobná specifikace těchto opatření bude obsažena v podpůrné dokumentaci k programu.

o) zhodnotit přiměřenost plánovaných opatření na podporu rovných příležitostí pro ženy a muže a opatření k předcházení diskriminace

EQ o1: Jsou plánované intervence v souladu s požadovanou podporou rovných příležitostí pro ženy a muže a podporou předcházení diskriminace?

Návrh OP VVV dostatečně zohledňuje principy rovných příležitostí pro ženy a muže a principy předcházení diskriminace. Uplatňování horizontálních principů bude naplňováno specifickými aktivitami realizovanými v rámci jednotlivých cílů. Jedná se o konkrétní investiční priority a jejich specifické cíle (např. PO 2, IP 1, SC 1 v případě vyrovnávání hendikepů studentů a SC 5 při podpoře zastoupení žen ve výzkumu) i celé prioritní osy (např. PO 3 v posilování rovného přístupu ke vzdělávání).

12 ODPOVĚDI NA OSTATNÍ EVALUAČNÍ OTÁZKY

12.1 Monitoring programu

Hlavní zjištění – odpověď na evaluační otázku

v) posoudit vhodnost postupů a nastavení systému pro monitorování průběhu programu a shromažďování údajů nezbytných k provádění hodnocení; dodavatel by se měl zaměřit zejména na systém sběru dat, jejich uchování, zpracování a možné využití pro tvorbu souhrnných zpráv adresovaných orgánům na národní i evropské úrovni

EQ v1: Jsou navrženy adekvátní postupy pro monitorování programu a shromažďování dat nezbytných k řízení programu a provádění evaluací k posouzení účinnosti, účelnosti a dopadu programu?

Co se týče povinnosti zahrnutí informací k postupu monitorování v programu, lze konstatovat, že OP VVV splňuje požadavky kladené Template OP.

12.2 Evaluační plán

Hlavní zjištění – odpověď na evaluační otázku

w) posoudit vhodnost postupů pro evaluační činnost; vyhodnotit navržený indikativní plán evaluačních aktivit, zejména z hlediska relevance navrhovaných činností, dostupnosti dat aj.

EQ w1: Jsou vhodně nastaveny postupy pro evaluační činnost? Je navržený indikativní evaluační plán dostatečný, zejména z pohledu relevance navrhovaných činností, dostupnosti dat, časového rámce?

Na základě ověření promítnutí požadavků kladených nařízeními a metodikami pro evaluační plány lze konstatovat, že IEP OP VVV pokrývá hlavní požadované okruhy, některé z nich však pouze částečně, proto bylo doporučeno jejich rozpracování do EP OP VVV.

Doporučení

- Doplnit informace k hloubkovým studiím věnovaným průřezovým tématům (v rámci EIP OP VVV je jen jejich odrážkový přehled).
- Blíže/přesněji specifikovat postavení EJ a zajištění její nezávislosti na řídicích strukturách programu.
- Doplnit indikativní rozpočet pro realizaci jednotlivých evaluací. Bez podrobnější specifikace není možné provést jeho zhodnocení (a reálnost naplnění EP OP VVV za navržený rozpočet).

- Po dopracování harmonogramu indikativního přehledu hloubkových průřezových studií lze doporučit, aby ŘO provedl zhodnocení interních evaluačních kapacit pro výsledný počet evaluačních zakázek.

12.3 Publicita a propagace programu

Hlavní zjištění – odpovědi na evaluační otázky

x) posoudit a navrhnout případné změny nebo doplnění aktivit týkajících se zajištění publicity a propagace programu

EQ x1: Jsou navrhovaná opatření pro zajištění publicity a propagace programu v souladu s minimálními požadavky Obecného nařízení pro fondy SSR uvedenými v příloze č. 5?

EQ x2: Povedou navrhovaná opatření účinně k naplňování stanovených cílů publicity a propagace OP?

Dokument „Informovanost a publicita OP VVV“, který je podpůrným dokumentem k programovému dokumentu OP VVV, neobsahuje konkrétní odkaz k plnění povinností definovaných v Nařízení. Pokud dokument bude tvořit oficiální součást širší programové dokumentace, zpracovatel ho doporučuje formálně doplnit o přihlášení se k formálním požadavkům definovaným v příloze XII Obecného nařízení.

Současný popis podporovaných aktivit v rámci SC 2 PO 4 OP VVV obsahuje v zásadě všechny relevantní aktivity, avšak ty nejsou prezentovány koncepčně a přehledným způsobem. Hodnotitel doporučil jejich uspořádání a doplnění o oblast interní komunikace.

12.4 Veřejná podpora

Hlavní zjištění – odpověď na evaluační otázku

y) vyhodnotit dopad pravidel veřejné podpory na plánované intervence

EQ y1: Jsou plánované intervence v souladu s pravidly veřejné podpory?

Poskytování podpory v rámci OP VVV principiálně naplňuje nejméně tři znaky veřejné podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a to první, třetí a čtvrtý znak (tj. podpora ze státních prostředků, narušení soutěže, dopad na obchod mezi členskými státy). Otázka posouzení naplnění druhého znaku (zvýhodnění určitého podniku nebo odvětví) je tedy pro identifikaci možných rizik nedovolené veřejné podpory klíčová. Vzhledem k tomu, že uvedení potenciální příjemci podpory z OP VVV vedle svého základního poslání mohou běžně provozovat i některé činnosti mající hospodářskou povahu, je nutno je ve smyslu práva veřejné podpory na jedné straně preventivně považovat za podniky, na druhé straně však v rámci jednotlivých druhů intervencí důsledně zkoumat, zda je tento znak veřejné podpory skutečně u příjemce v konkrétním případě podpory naplněn, či nikoli, aby tak nedocházelo ke zbytečnému omezení příjemců či míry / výše poskytnuté podpory.

12.5 Soulad s legislativou EU a ČR

Hlavní zjištění – odpověď na evaluační otázku

z) posoudit soulad s legislativou EU a ČR (pokud ještě nebyla přijata legislativa EK k programovému období 2014-2020, tak s jejími aktuálními návrhy)

EQ z1: Je návrh programu v souladu s požadavky platné legislativy ČR a EU?

Na základě textu OP VVV a provedených analýz strategie a intervenční logiky lze souhrnně konstatovat, že návrhu OP VVV je věcně v souladu s relevantní legislativou EU a ČR. V návaznosti na schválení legislativního balíčku k ESIF je třeba průřezově v textu OP aktualizovat odkazy na příslušné články Obecného i specifických nařízení.

Doporučení

- Do další verze programu konsolidovat odkazy na relevantní evropskou legislativu s v souladu se schválenými texty nařízení k ESIF.